

Bréf og skjöl fátækramála 1909-1910

Aðfnr. 1018, örk 26

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Sveithagurinn í Rvöð.

Skýrsla

um þurfalingsinn

Jón Guðmundsson, Grettisgötu 17

1. Fullt nafn þurfalingsins

Jón Guðmundsson

2. Fæðingardagur og ár :

26. september 1877

3. Fæðingarstaður :

Þjarghövi Torfastabreppi, Kússa-
vatnshöfn

4. Framfærsluveit hans þá er hann varð 16 ára
gamall ?

Fæðingarkvæðningum

5. Giptu hvar og hvenær ? :

Í Reykjavík, í október 1905

6. Nafn konunnar, hvenær hún sje fædd og
hvar ?

Guðbjörg Jónsdóttir, f. 1. júlí 1877 í
Njardvíkurbreppi í Gullbrunnahöfn

7. Barnaföldi og aldur þeirra :

5 börn. Hitt elsta 6 ára, þriðja 5 ára,
þjón 4 ára, þjó 3 ára og minnstu 2 ára

8. Æfiferill þurfalings eptir 16 ára aldur :

Deildi í fæðingarkvæð-
ningum þangað til árið 1898 eða 1899, en
þá flutti hann suttu til Reykjavíkur
og hefur deildi þar síðan samfleygt.

9. Hvort og hvenær hann hafi þegið sveitar-
styrk fyrir sig eða þá, sem hann er skyldur
að framfæra að lögum, og hvort styrkurinn
sje endurgoldinn?

Aldrei eftir þegið
sveitarstyrk

10. Hvort hann hafi lært nokkra handiðn?

Hefur verið skipinn annars-
þráf mitt Sjámannadólum þjó.

11. Hvernig heilsufari hans sje háttað?

Heilsan fremur góð

12. Hvaða atvinnu hann hafi nú, er styrks er
beiðzt?

Hefur enga at-
vinnu.

13. Hve mikið hann hafi á viku (á mánuði)?

Errikt

14. Hvernig heilsufari konunnar sje háttað?

Er haldur heilsan lítil,
er hefur ekki þegið.

15. Hvort hún vinni fyrir nokkru?

Nei

16. Hvort börnin geti unnið fyrir sjer að ein-
hverju leyti?

Nei

17. Aðrar heimilisástæður þurfalingsins

18. Hvers vegna hann er orðinn styrksþurfandi?

Eingöngu vegna af-
vinnuleysis.

19. Hvaða eigur þurfalingur eigi.

Liúfitt af nauðsynlegustu
búsátöðum, svo sem leitan, eldhu's gögn,
1 band og 3 stöla

20. Hvaða matbjörg hann eigi.

Á þessum bil 200 pund af fiske-
meti, en ekkert annað

Að skýrsla þessi sje rjett og sönn í alla staði, vottast hjermeð undir eiðs tiboð.

Jón Guðmundsson

(Nafn þurfalings).

Framanritaða skýrslu hef jeg tekið í dag í viðurvist undirskrifaðra votta, og votta jeg að skýrslan er rjett bókuð eptir framburði þurfalingsins.

Skrifstofu heilbrigðis í Reykjavík, 3. mbr. 1909.
Jón Guðmundsson
furrari
treppstjóri

Vottar:

M. M. M.
P. P. P.

Skýrsla þessi skal tekin áður en utansveitarþurfaling er veittur styrkur, — nema styrkspörfin sje svo brýn, að til þess fáist ekki svigrúm, en þá svo fljótt sem unnt er. Skýrslan skal gefin

- af mannum sjálfum, ef hiön verða þurfandi og til hans næst; að öðrum kosti af
- konunni.
- Ef um einhleypar persónur er að ræða af þurfaling sjálfum; og
- ef um börn innan 16 ára er að ræða og hvorugt foreldra er innsveitis, eða þau eru dáin, af þeim mönnum nærstöddum, sem helst þekkja til.

Sje skýrslan eigi tekin á löglegan hátt, eða svo fljótt og svo fullkomin sem unnt er, þá missir hlutaðeigandi sveitarfelag rjett til endurgjalds á styrknum, sjá 64 og 65 gr. fátækralaganna sbr. og 66. gr.

18. Hættu þessu þann er að þessu þessu
19. Hættu þessu þann er að þessu þessu
20. Hættu þessu þann er að þessu þessu
21. Hættu þessu þann er að þessu þessu

(Hættu þessu)
Hættu þessu þann er að þessu þessu
Hættu þessu þann er að þessu þessu

Hættu þessu þann er að þessu þessu
Hættu þessu þann er að þessu þessu
Hættu þessu þann er að þessu þessu
Hættu þessu þann er að þessu þessu
Hættu þessu þann er að þessu þessu

innantkoma

SAMKVÆMT skipun formanns fátækraneftdar Reykjavíkur höfum
við undirritaðir fátækrafulltrúar gjört aðsjón hjá *Jóni Halldýri*
sem beiðst hefir styrks úr fátækraþjóði.

Heimilisástaður hans eru þessar:

*Heimilið algjörliga þjargarlaus
með 9 börn
slata 19 ára yngsta þárs*

Er það samhuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni
hans hið fyrsta.

Reykjavík þ 20 des. 1909

*Amundi Arnarson
David Jóhannesson*

Handwritten marks and scribbles at the top of the page.

A small handwritten mark or symbol.

5. born

SAMKVÆMT skipun formanns fátækra nefndar Reykjavíkur höfum við undirritaðir fátækra fulltrúar gjört aðsjón hjá *Friðrik Sigmondssyni* *Þrygghadastroti 44* sem beiðst hefir styrks úr fátækra sjóði.

Heimilisástæður hans eru þessar:

*5 Börn elsta 12 ára yngsta 2 ára
matgjöng lítið eitt af kjöti og
kassaplum og salt krasi.*

Er það samhuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni hans hið fyrsta.

Reykjavík þ *11 desember* 19*09*

Ámundi Arnarson
David Jóhannesson

SAMKVÆMT skipun formanns fátækraneftdar Reykjavíkur höfum
við undirritaðir fátækrafulltrúar gjört aðsjón hjá *Arna Arnasyni*
Bergshadastræti 31
sem beiðst hefir styrks úr fátækraþjóði.

Heimilisáæður hans eru þessar: ..

2 Gönur og 4 Börn

1 Sóna 1 6 ára 1 10 ára

1 17 ára er undir lóknis hendu

Arni gjálfur þeim að vera handlama
í fullar 3 vikur.

Heimilid alls laust af allri þjórg

hann er þeim að vera þjóni þeim

full 40 ár. hann fer fram á að fá

25 Kr. stíkt til að byrja með og síni lóknun
það er þjórg og mikið

Er það samhuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni

hans hið fyrsta.

Reykjavík þ *15 Okt.* 1909

Amundi Arnason
David Jóhannesson

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

SAMKVÆMT skipun formanns fátækraneðndar Reykjavíkur höfum
við undirritaðir fátækrafulltrúar gjört aðsjón hjá þorði Líguðsfyrir, búræðing

Gretlingótur Væði
sem beiðst hefir styrks úr fátækraþjóði.

Heimilisástandur hans eru þessar: Hann á talsvert af kjöti, slátri
saltkorni og jarðaróversti, en þarfrust sáurur sein
áður lítillsháttar hjálpar.

~~Er það samþuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni
hans hið fyrsta.~~

Reykjavík þ 5. Nóvember 1909

Henri Jónsson
Amundi Arnason.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text in the middle of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

SAMKVÆMT skipun formanns fátækranevndar Reykjavíkur höfum
við undirritaðir fátækrafulltrúar gjört aðsjón hjá *Pígurgeir Ólafssyni*

Kaupásvegg N° 43. —
sem beiðst hefir styrks úr fátækraþjóði.

Heimilisástandur hans eru þessar:

Hann hefur fengið kann og einn kanni að sjá 5 ára
gálfur. Hann hefur verið á þilshípi frá Lúsuverglum
en hvortst euga eftirtekið hafa haft af útgæðastærni
um og eigi heldur getað fengið lán hjá útgæðastærni
at sinni. — Hann á talsvert af saltþrosi en áður
er orþleijng ekki til á heimilinu. Hann hvortst hafa
flutt hringat summan úr Garti fyrir 1 1/2 ári síðan.

Er það samhuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni
hans hið fyrsta.

Reykjavík þ *2. nóvember* 1909

Þurri Jónsson

Ámundi Árnason

SAMKVÆMT skipun formanns fátækraneftdar Reykjavíkur höfum
við undirritaðir fátækrafulltrúar gjört aðsjón hjá *Þorlák Jónsson*
þy. Lauga gírt nú á *Heypis* í Reykjavík
sem beiðst hefir styrks úr fátækraþjóði.

Heimilisástaður hans eru þessar:

algjörlegu þjárgarlausu þeyrn

Er það samhuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni
hans hið fyrsta.

Reykjavík þ *10 desember 1909*

Árnur Eiríksson
Árnur Eiríksson

SAMKVÆMT skipun formanns fátækraneftdar Reykjavíkur höfum
við undirritaðir fátækrafulltrúar gjört aðsjón hjá *Kristjáni Ólafssyni*
Skála vörðustíg 42
sem beiðst hefir styrks úr fátækraþjóði.

Heimilisástandur hans eru þessar:

4 Börn elsta á 9 ári
ýngsta á 1 ári
Engin matþjófing nema dálitid
af sodningu.
Hann hefur dvalid hjér í Mór
flattist þingad árid 1898 frá Gerdum
í Gardi. Hann er fjómáður og var
á ritveq Edinborgarvörslunar og hafði
engar afgang eptir útgjerdar þinnar

Er það samhuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni
hans hið fyrsta.

Reykjavík þ 4 nóvember 1909

Amundi Arnason
Davíð Jóhannesson

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text in the middle of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

SAMKVÆMT skipun formanns fátækraneðndar Reykjavíkur höfum
við undirritaðir fátækrafulltrúar gjört aðsjón hjá *Gudm. undur -*
Gudm. undur
sem beiðst hefir styrks úr fátækraþjóði. *Laugaveg nr 115*

Heimilisáætæður hans eru þessar:

Mann hefur veitku komu -
1. barn
þor var mð matþjörg en komu
vandor mjúltu komu komu

Er það samhuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni
hans hið fyrsta.

Reykjavík þ *14 janúar* 1910

Am. Þ. Þ. Þ.
Amundi Þ. Þ.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

1909			
24	Arni Magnússon Langaveg 24	Y	78 98
22	Simundur Ólafsson Langaveg 24	Y	60
26	Nikjörn Sveinsson	Y	17 23
20	Peyrjólfrur Eiríksson Lítlu Klöpp	Y	18 61
18	Pjarni Hannesson Vjalsgötu	Y	58 60
48	Eiríkur Jónsson Skólavordustig ^{2. gengur sk.}		
83	Gudmundur Andreasson Vjalsgötu 23	Y	35 55
80	Gíli Kristjánsson Langaveg 32	Y	39 86
111	Jón Þjarnason Hverfisgötu 56	Y	19 48
137	Kristján Ólafsson Skólavordustig 42	Y	32 22
167	Kristján Þorleifsson Klapparsög	Y	13 45
67	Gudjón Jónsson Grettisgötu 54		17 31
227	Ólafur Sigurðsson Skólavordustig	Y	15
237	Sveinbjörn Eiréldsson Grettisgötu 27		4 15
240	Sigurður Þrímmur Gudmundsson Hverfisgötu 56	Y	40 67
238	" Gudmundsson Grettisgötu 46 Klár		
239	Slefan Gudmundsson Grettisgötu 49	Y	40 78
252	Sveinbjörn Jónsson Skólavordustig 43	Y	27 77
257	Sigurður Ólafsson Langaveg	Y	16 12
259	Sigurður Sigurðsson Hverfisgötu 56	Y	24 69
	Sigurðína Vigfúsdóttir Vjalsgötu 13	Y	15
204	Tomas Þómasson Langaveg 66	Y	15 61
313	Þóroddur Sigurðsson Grettisgötu 61 612, 2, 2	Y	18 64

f. Rub. 5. 4. 1. 2. 3.

Skýrsla

um þurfalingsinn

Karen Marten Johann Johnsen

1. Fullt nafn þurfalingsins

Karen Marten Johann Johnsen

2. Fæðingardagur og ár

9. maí 1881

3. Fæðingarstaður

Hauksnes, Vester-Aalen Norge

4. Framfærslusveit hans þá er hann varð 16 ára gamall?

Hauksnes, Vester-Aalen Norge

5. Giptu hvar og hvenær?

Ár 1900 þ. 15. sept., Aalesund Norge

6. Nafn konunnar, hvenær hún sje fædd og hvar?

Anna Johnsen. Ár 1873, Hareide i Nørheden af Aalesund.

7. Barnafjöldi og aldur þeirra

3 börn, 9, 7 og 4 ára.

8. Æfiferill þurfalings eptir 16 ára aldur.

Hann dvaldi i Hauksnes þangað til hann varð 17 ára. Þáðan flutti hann til Aalesund og dvaldi þar i 11 ár. Hann kom til Reykjavíkur 15. júní þ. á. og hefir verið þjer síðan.

9. Hvort og hvenær hann hafi þegið sveitarstyrk fyrir sig eða þá, sem hann er skyldur að framfæra að lögum, og hvort styrkurinn sje endurgoldinn?

Nei ekki þengið styrk áður

10. Hvort hann hafi lært nokkra handiðn?

Vjelastjórn

11. Hvernig heilsufari hans sje háttað?

Hann hefir verið velur í 5 vikur, en er nú orðinn nokkurn veginn frískur

12. Hvaða atvinnu hann hafi nú, er styrks er beiðzt?

Enga.

13. Hve mikið hann hafi á viku (á mánuði)?

Ekki

14. Hvernig heilsufari konunnar sje háttað?

Hann veit ekki hvernig heilta konunnar er nú, en hann hefir verið heilsugóð.

15. Hvort hún vinni fyrir nokkru?

Hún hefir að vinna fyrir heimilinu að svo miklu leyti sem hún getur. Eitt barn þeirra þjóna er veitt og verður hún að gæta þess.

16. Hvort börnin geti unnið fyrir sjer að einhverju leyti?

Nei

17. Aðrar heimilisástæður þurfalingsins

Glæmar

18. Hvers vegna hann er orðinn styrksþurfandi?

Vegna afvinnuleysis og veikinda.

19. Hvaða eigur þurfalingur eigi.

*Hann kr. 3000.00 í jörðinni Skovbakken,
Hauanes, Vester-Aalen, Norge, og ummá-
stokksmuni.*

20. Hvaða matbjörg hann eigi.

Að skýrsla þessi sje rjett og sönn í alla staði, vottast hjermeð undir eiðs tiboð.

Harald M. J. Johansen

(Nafn þurfalings).

Framanritaða skýrslu hef jeg tekið í dag í viðurvist undirskrifaðra votta, og votta jeg að skýrslan er rjett bókuð eptir framburði þurfalingsins.

Reykjavík p. *12. nóvember* 190 *og*

Sigurjón Markússon

~~Þreppstjóri.~~

Vottar:

Sigurjón Markússon
Guðlafsson

Skýrsla þessi skal tekin áður en utansveitarþurfaling er veittur styrkur, — nema styrksþörfin sje svo brýn, að til þess fáist ekki svigrúm, en þá svo fljótt sem unnt er. Skýrslan skal gefin

- af manninum sjálfum, ef hjón verða þurfandi og til hans næst; að öðrum kosti af
- konunni.
- Ef um einhleypar persónur er að ræða af þurfaling sjálfum; og
- ef um börn innan 16 ára er að ræða og hvorugt foreldra er innsveitis, eða þau eru dáin, af þeim mönnum nærstöddum, sem helst þekkja til.

Sje skýrslan eigi tekin á löglegan hátt, eða svo fljótt og svo fullkomin sem unnt er, þá missir hlutaðeigandi sveitarfélag rjett til endurgjalds á styrknum, sjá 64 og 65 gr. fátækralaganna sbr. og 66. gr.

18. (Faint, illegible text)

19. (Faint, illegible text)

20. (Faint, illegible text)

(Faint, illegible text)

21. (Faint, illegible text)

22. (Faint, illegible text)

SAMKVÆMT skipun formanns fátækraneðndar Reykjavíkur höfum
við undirritaðir fátækrafulltrúar gjört aðsjón hjá *Liquori Liquorifyni*
Hvefisgötu N° 56
sem beiðst hefir styrks úr fátækraþjóði.

Heimilisáætður hans eru þessar:

Hann hefur fyrir komu af 5 börnum að sjá frá 4-13 ára.
Hann hefur verið á útoey frá Danseyglund en hefur
sugan afgangi eftir útgefta innviðum af kvæðskleigi
giltur fengið láni hjá útgefta manninnu fyrir en
á mestu ári. — Hann hefur ekkert til vitunar fyrir
fjölskyldu sínu annað en dælt af saltbroti.
Hann kvæðst skulda húsaleigu fyrir 3 mánuði.
Fransforshvepp sínu sýti hann í skoppa
Húisavalsíslu.

Er það samhuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni
hans hið fyrsta.

Reykjavík þ 20. October 1909

Guðni Þorsteinsson
Ómundi Arnarson

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

SAMKVÆMT skipun formanns fátækraneðndar Reykjavíkur höfum
við undirritaðir fátækrafulltrúar gjört aðsjón hjá *Jóni Guttman dísyrni*
Christnsgötu N:17 B.
sem beiðst hefir styrks úr fátækraþjóði.

Heimilisástandur hans eru þessar: *Hann hefur fýri börn og*
5 börnum að sjá og er hit elgta barn. — Heimilið
er gjörvænlegu þjárgarlaus. Hann hefur veit á
þilskipi frá Edinborgarverzlun og kvætar skulda eftir
útyfjörtartrúnað og getur hvergi fengið laán fjölskyldu
sinni til framfaris.

Er það samhuga álit okkar, að nauðsyn sé til að sinna styrkbeiðni
hans hið fyrsta.

Reykjavík þ *4. Nóvember* 19 *09*

Árni Jónsson
Ámundi Árnason

